

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoPom/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422202865
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6422202865.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivicy Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v právnej veci starostlivosti o maloletú C. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. Z., K. XXXX/XX, dieťa matky M. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. Z., K. XXXX/XX a otca B. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., G. XXXX/XX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, ul. A. T. Sytnianskeho 1180 na nariadenie neodkladného opatrenia, vo veci zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25PPOm/1/2022-6 zo dňa 10. 10. 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú C. J., nar. XX. XX. XXXX dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti M. J., nar. XX. XX. XXXX bytom K. Z., L. N. 4, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú starať, zastupovať v bežných veciach a spravovať jej majetok odo dňa vykonateľnosti uznesenia.

2.1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny K. Z. v návrhu uviedol, že na Okresnom súde v Žiari nad Hronom bolo konanie o návrhu M. J., nar. XX. XX. XXXX na zverenie maloletej C. J., nar. XX. XX. XXXX do jej náhradnej starostlivosti. Uvedené konanie bolo zastavené uznesením č. k. 5P/33/2021-224 z 23. 03. 2022, právoplatným 21. 04. 2022. Súčasne súd nad starostlivosťou matky o maloletú C. J. nariadil dohľad, ktorý vykonával Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny K. Z.. Matke maloletého dieťaťa bola uložená povinnosť zúčastňovať sa v určených termínoch konzultácii na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K. Z.. V rámci dohľadu matka podpísala súhlas na spoluprácu s akreditovaným subjektom Úsmev ako dar o. z..

2.2. Dňa 14. 09. 2022 sa matka zúčastnila na prípadovej konferencii, ktorú zvolal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny K. Z. v súvislosti s reakciou matky na poradenské služby zo strany organizácie Úsmev ako dar o. z., s ktorým matka odmietla ďalšiu spoluprácu a matka sa tiež vyjadrila, že nevie zvládnuť správanie maloletej.

2.3. Potom, čo matka dňa 07. 10. 2022 (piatok) nahlásila na polícii únos dieťaťa pracovníčkami organizácie Úsmev ako dar o. z., sa v rámci riešenia situácie maloletá C. dostavila dňa 10. 10. 2022 na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny K. Z., kedy vypovedala, že po piatkovom incidente bola cez víkend u tety M. J.. Uviedla, že cca týždeň nemá kľúče od bytu matky. Maloletá uviedla, že nechce bývať so svojou matkou, pretože sa necíti pri nej v bezpečí.

2.4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vyhodnotil mieru ohrozenia dieťaťa ako vysokú z dôvodu správania sa matky maloletej, ktorá odmieta spoluprácu. Dieťa je v domácnosti matky vystavené nevyspytateľnému správaniu matky, neustálemu psychickému tlaku zo strany matky. Matka zobrala dieťaťu kľúče od bytu, kde sa dieťa bez matky nedostane a nemôže byť ani opustiť v prípade, ak ju matka v byte zamkne. Maloletá vyjadrila strach z matky a matka uviedla v telefonickom rozhovore so

sestrou X.X. že odišla z Banskej Štiavnice. Teta maloletej M. J. potvrdila, že dieťa bolo cez víkend v jej domácnosti a môže zostať v jej starostlivosti.

3.1. Na základe skutočností uvedených v návrhu okresný súd považoval za osvedčené, že zdravie, výživa a vývin maloletej C. sú vážne ohrozené a narušené, pretože dieťa nemá zabezpečenú potrebnú osobnú starostlivosť zo strany matky. Dieťa bolo matke zverené do osobnej starostlivosti rozsudkom sp. zn. 8P/112/XXXX zo dňa 12. 06. XXXX. Matka odmieta spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K. Z. a popiera spoluprácu s akreditovaným subjektom Úsmev ako dar o. z.. Maloletá sa vyjadrila, že nechce bývať s matkou, necíti sa pri nej v bezpečí. Dieťa má z vlastnej matky strach. Dieťa sa vyjadrilo, že chce bývať u svojej tety M., ktorá sama vyjadrila záujem zobrať si maloletú C. do svojej starostlivosti.

3.2. Vzhľadom na to, že psychický a fyzický vývoj maloletej je závažne ohrozený, boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP a súd neodkladným opatrením zveril maloletú C. do dočasnej starostlivosti M. J., ktorá je oprávnená a povinná o maloletú sa starať, zastupovať v bežných veciach a spravovať v bežných veciach majetok dieťaťa.

4. Proti uzneseniu o neodkladnom opatrení podala v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie matka maloletého dieťaťa. V odôvodnení tvrdila, že pracovníčky organizácie Úsmev ako dar tvrdili, že matka nechce s nimi spolupracovať a hľadá výhovorky, aby sa nemuseli stretnúť, ale nedali si od matky vysvetliť, že matka musí absolvovať rehabilitačné procedúry s rukou po zlomenine. Incident, ktorý sa udial v piatok nahlásila polícii ako únos, pretože matka nechcela pustiť dcéru C. spať ku kamarátke Bielčíkovej. Matka považuje písomné údaje a informácie, podané zo strany orgánov sociálnej kurately za nepravdivé a konajúcu pracovníčku považuje matka za zaujatú voči svojej osobe. Matka v odvolaní opísala incident resp. situáciu, ktorá nastala v piatok v súvislosti s jej nahlásením na políciu, že došlo k únosu dieťaťa, ako vnímala konanie polície, mestskej polície, pracovníčky organizácie Úsmev ako dar a privolanej pracovníčky orgánu sociálnej kurately pri odovzdávaní dieťaťa matke v Banskej Štiavnici Povrazníku, pri Hoplandii. Matka navrhla, že keď dieťa nemôže byť pri nej, aby dcéra išla k otcovi, s čím samozrejme nikto nesúhlasil. Matka potom súhlasila, aby maloleté išla k sestre G., ale len na 24 hodín. Cez víkend sa matka neúspešne dožadovala telefonicky u sestry M., aby jej dala naspäť C.. Odvtedy dcéru doma nemala. Nie je pravda, že by dcéra nemala kľúč od bytu, kľúč, ktorý dcéra používala je ohnutý a matka ho chcela dať spraviť.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie matky a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie je vecne správne.

6.1. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6.2. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

6.3. Podľa § 365 ods. 1 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

7. Matka v odvolaní potvrdila, že dňa 07. 10. 2022 došlo ku konfrontačnej situácii medzi matkou, maloletou a pracovníčkami sociálnej kurately, resp. navrhovateľa, kedy sa domáhala, aby jej dcéra neodišla prenocovať mimo bydliska a napokon súhlasila, aby jej dcéra ostala do nasledujúceho dňa, do soboty pri matkinej sestre Monike J., od ktorej potom v sobotu neúspešne požadovala, aby sa dcéra C. vrátila domov k matke. Z obsahu odvolania vyplýva, že matka nesúhlasí s rozhodnutím súdu, ktorým bolo dieťa dočasne zverené do starostlivosti matkinej sestry, tety dieťaťa. Matka potvrdila, že jej dcéra, maloletá C. je od piatku 07. 10. 2022 mimo bydlisko matky

8. Odvolanie matky nebolo dôvodné. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté dieťa je zrejmé, že pri rozhodovaní má mať prioritu rýchlosť konania a súčasne osvedčenie skutočností, z ktorých možno vyvodiť nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov. Súd

je povinný posúdiť, či neodkladnou a dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru, a či táto dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ.

9.1. Okolnosti, ktoré predchádzali vydaniu neodkladného patrenia boli uvedené v návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K. Z., ktorý s matkou neúspešne realizoval dohľad ako súdom nariadené výchovné opatrenie nad maloletou V., v spolupráci s akreditovaným subjektom Úsmev ako dar o. z. Dôvody, pre ktoré matka odmietala komunikovať s akreditovaným subjektom Úsmev ako dar o. z. môžu spočívať vo zvolenej forme spolupráce, ale to nič nemení na skutočnosti, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vyhodnotil mieru ohrozenia dieťaťa ako vysokú z dôvodu správania sa matky maloletej, ktorá odmietala a odmieta potrebnú spoluprácu. Dieťa je v domácnosti matky vystavené nevyspytateľnému správaniu matky, neustálemu psychickému tlaku zo strany matky. Matka potvrdila zistenie, že dieťa nemá kľúč od bytu, a v prípade nedostihnuteľnosti matky sa dieťa do bytu nemá ako dostať. Matka vysvetľuje, že chce dať dcére urobiť nový kľúč, pretože kľúč ktorý používala dcéra, je ohnutý.

9.2. Skutočnosť, že si matka nedokáže vyhodnotiť svoju reálnu situáciu, zabezpečenie domácnosti a predovšetkým zabezpečenie výchovného prostredia maloletého dieťaťa vyplýva aj z predošlého rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloletú C. J., vedenej na Okresnom súde v Žiari nad Hronom pod sp. zn. 5P/33/2021, v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti M. J., nar. 20. 04. XXXX, bytom K. Z., L. N. 1301/4, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom. V uvedenom konaní okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú C. J., nar. X. XXXX dočasne odovzdal do osobnej starostlivosti navrhovateľky M. J., nar. 20. 04. XXXX. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Krajského súdu K. Bystrica sp. zn. 16CoP3/2022 zo dňa 15. 02. 2022.

9.3. Z rozhodovacej činnosti je odvolaciemu súdu známe, aké boli skutkové okolnosti, ktoré predchádzali vydaniu neodkladného opatrenia aj to, že v osobe M. J., sestry matky maloletej C., ide o osobu vhodnú a schopnú poskytnúť dieťaťu potrebnú starostlivosť. V predošlom konaní bolo zistené, že otec maloletej C. sa k výkonu svojich rodičovských práv a povinností nehlási a napokon, vzhľadom na jeho bydlisko v Šenkviaciach, nie je v prípade potreby zastihnuteľný v mieste bydliska dieťaťa. Dieťa s otcom kontakt neudržiava. Maloletá má v mieste bydliska z blízkych rodinných príbuzných len matku, tetu XX.X a mladšiu sesternicu N..

10.1. V posudzovanom prípade sa neodkladné opatrenie týka dočasnej úpravy výkonu osobnej náhradnej starostlivosti o maloletú C. J., kedy neusporiadaného konania matky dieťaťa vyplýva odôvodnený záver, že život, zdravie a priaznivý vývoj dieťaťa je vážne ohrozený. Dieťa je vo veku 14 rokov, v domácnosti doteraz žilo iba so svojou matkou. Matka deklaruje záujem naďalej poskytovať maloletej dcére osobnú starostlivosť, ale prehliada alebo popiera zistenia orgánov sociálnej kurately, ako aj názory a odôvodnené záujmy svojej dospelujúcej dcéry C., ktorá svoje názory vo veci, ktorá sa jej týka vyjadrila aj pred orgánmi sociálnej kurately.

10.2. Aj zo situácie, ktorá sa udiala 07. 10. 2022, ktorá predchádzala vydaniu ostatného neodkladného opatrenia vyplýva, že matka so svojou dcérou nekomunikuje adekvátne veku dieťaťa, životným situáciám a potrebám dieťaťa.

11.1. Matka v odvolaní nevyvrátila dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny K. Z.. Naopak svoje správanie voči pracovníkom súdneho dohľadu odôvodnila svojím zdravotným stavom a rehabilitáciami po komplikovanej zlomenine ruky a srdečnou nevoľnosťou. Naďalej je osvedčené, že matka dieťaťa nie je schopná poskytovať dieťaťu primerané výchovné prostredie a stimuly. Matka vníma situáciu skreslene, nevníma realitu svojho postavenia a schopnosti postarať sa o dieťa, ktoré vŕhne do vlastných problémov, predstáv a zdôrazňuje situácie, v ktorých hodnotí prácu pracovníkov sociálnej kurately ako zaujatú voči osobe matky.

11.2. Z odvolania matky nevyplýva, že matka maloletého dieťaťa má vytvorené podmienky pre riadnu osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa. Rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia je odôvodnené podľa stavu, ktorý bol správne zistený v čase rozhodnutia okresného súdu. Odvolanie matky preto odvolací súd za danej situácie nepovažoval za dôvodné.

12. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov potvrdzuje správnosť rozhodnutia okresného súdu, nariadené neodkladné opatrenie je v záujme maloletého dieťaťa. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že konanie vo veci samej o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, je vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 25P/155/2022.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

Toto uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd, je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000 €, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho tomu, komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods.3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).